

Բեռլին, 12-ը հոկտեմբերի, 2018թ.

**Բացատրություններ Գերմանիայի արտգործնախարարության
«Ընդլայնված համագործակցություն Արևելյան գործընկերության անդամ
պետությունների և Ռուսաստանի քաղհասարակությունների հետ» ծրագրի
վերաբերյալ**

Արևելյան գործընկերության անդամ պետությունների և Ռուսաստանի քաղհասարակությունների հետ ընդլայնված համագործակցությանն ուղղված ծրագիրը քաղհասարակական կազմակերպություններին և դրանցում ներգրավված քաղաքացիներին հնարավորություն է տալիս դերակատարություն ստանձնելու որպես առանցքային գործիչներ ու պետական քաղաքականության կարևոր գործընկերներ և աջակցություն ցուցաբերելու տարածաշրջանում ընթացող տևական անցումային գործընթացներին:

Դաշնային կառավարությունը ցանկանում է իր արտաքին կրթամշակութային քաղաքականության գործիքներով նպաստել նախաքաղաքական տարածքում անդրսահմանային քննարկումների ծավալմանը և ժողովուրդների երազանքների ու վերքերի, հակամարտություններով լի անցյալի, բայց նաև զարգացման հետ կապվող հույսերի և հասարակական-սոցիալական առաջընթացի վերաբերյալ փոխըմբռնման հաստատմանը: Սա կհաջողվի միայն այն դեպքում, եթե նշված երկրների ինչպես գյուղական, այնպես էլ քաղաքային համայնքների ակտիվ քաղաքացիներն առիթ ստանան իրենց տարածաշրջանում ամրապնդելու սոցիալական համերաշխությունն ու քաղհասարակական կառույցների զարգացումը, խթանելու ազատ-ժողովրդավարական և բազմակարծիք հասարակարգի հիմքերը և այդպիսով ապահովեն Եվրոպայում ժողովուրդների հետագա խաղաղ համակեցությունը: Այս նպատակի համար 2019թ. բյուջեով Գերմանիայի արտգործնախարարությանն, ամենայն հավանականությամբ, կրկին միջոցներ կհատկացվեն 0504 գլխի 68713 անվանակարգից:

Որո՞նք պետք է լինեն իրականացվելիք նպատակները

Դաշնային կառավարությունը սատարում է այնպիսի նախագծեր, որոնք նշված երկրներում գործող քաղհասարակությունների հետ գերմանական քաղհասարակության համագործակցության միջոցով լիարժեքորեն կխթանեն անհրաժեշտ տրանսֆորմացիոն և ներքին ինտեգրացիոն գործընթացները: Սա ընդգրկում է մշակութային և կրթական քաղաքականության ծրագրային աշխատանքի ողջ գունապնակը (հատկապես՝ լրատվամիջոցները, գիտության, կրթության, այդ թվում՝ միջին մասնագիտական կրթության, մշակույթի, լեզվի և երիտասարդության հետ աշխատանքի ոլորտները):

Ուստի աջակցություն կարող են ստանալ այն միջոցառումները, որոնք **համագործակցության տևական քաղհասարակական համակարգեր կկառուցեն կամ կխթանեն** Գերմանիայի և Արևելյան գործընկերության երկրների կամ Ռուսաստանի գործիչների միջև: Նախագծերը պետք է նաև

- հասանելի լինեն քաղհասարակության հնարավորին մեծ թվով գործիչների (նաև՝ դրանք տարածողների միջնորդ օղակների միջոցով) և
- հետապնդեն ստորև նշված լրացուցիչ նպատակներից որևէ մեկը.

1. «Բազմակարծության ամրապնդում» – Տեղեկատվական, լրատվական և կարծիքների բազմազանության կայացում և զարգացում

Աջակցման արժանի այս նպատակը վերաբերում է մեդիա-նախագծերին: Բազմակարծության գաղափարը կետրոնական և սահմանադիր բաղադրիչ է ժամանակակից ժողովրդավարական պետություններում: Նրա օրինականությունն առաջին հերթին պայմանավորված է հասարակության մեջ առկա կարծիքների, շահերի և նպատակների բազմազանության ճանաչմամբ և դրանց հանդեպ հարգանքով: Ուստի կխրախուսվեն այնպիսի նախագծեր, որոնք կծառայեն բազմակարծիք մեդիադաշտի կայացմանն ու զարգացմանը: Հատկապես հաշվի կառնվեն այն նախագծերը, որոնք միտված են մեդիա ոլորտի դերակատարների մասնագիտական և որակավորման առաջընթացի, նաև որակյալ և բազմակարծիք մեդիա-առաջարկների (տեղական) ավելի լայն հասանելիության միջոցով հասարակական դիմադրություն ստեղծել անթույլատրելի և կեղծ տեղեկատվությունների նկատմամբ:

Այսպիսի միջոցառումներ են օրինակ՝ լրագրողների, բլոգերների և այլ մեդիա-գործիչների համար կազմակերպվող կրթական և վերապատրաստական ծրագրերը նշված երկրներում, ինչպես նաև լրագրողների համար նախատեսվող հոսպիտացիոն (աշխատանքային հյուրընկալություն) ծրագրերը Գերմանիայում: Աջակցության կարող են արժանանալ նաև այն նախագծերը, որոնք ուղղված կլինեն դպրոցներում և համալսարաններում կամ քաղաքական կրթության ոլորտում մեդիա-կարողությունների ամրապնդմանը:

2. «Արժեքների վերաբերյալ դիսկուրսների խթանում» – Արժեքների ամրապնդում քաղհասարակական երկխոսության և մշակութային նախաձեռնությունների միջոցով

Այս անվանակարգում աջակցություն կարող են ստանալ հատկապես փոխանակման և մշակութային նախագծերը: Նմանությունների, բայց նաև տարբերությունների մասին անկեղծ երկխոսությունը ներքին ինտեգրացիոն գործընթացների, ինչպես նաև միջպետական գործընկերությունների հիմքն են: Այն կայանում է այնտեղ, որտեղ մարդիկ հանդիպում են միմյանց, փորձ և կարծիքներ փոխանակում, համագործակցում: Այնպիսի հիմնարար արժեքներ, ինչպիսին են հարգանքը մարդու իրավունքների հանդեպ, օրինաչափ վարչարարությունը, դատարանների անկախությունը, անձի՝ կյանքի և ազատ զարգացման իրավունքը, ձայների մեծամասնությամբ որոշումներ կայացնելու սկզբունքը, քաղաքական լարված այս ժամանակներում ավելի ու ավելի մեծ նշանակություն են ձեռք բերում:

Ուստի աջակցության կարող են արժանանալ այն միջոցառումները, որոնք կտարածեն և կխթանեն վերոթվարկյալ արժեքները քաղհասարակական փորձի փոխանակման միջոցով կամ մշակութային միջոցառումների կազմակերպմամբ: Որպես այդպիսին կարող են դիտարկվել քաղհասարակական խմբերի մասնակցությամբ երկխոսային և հարթակային

միջոցառումները, ինչպես նաև մշակութային կյանքի տարբեր ոլորտների բազմազան ձևաչափերի միջոցառումներ, որոնց հիմնական նպատակն այս արժեքների տարածումը լինի:

3. «Հետագա հեռանկարների հնարավորություն» . բուհական, մասնագիտական և հասարակական-քաղաքական կրթության և վերապատրաստման միջոցառումներ

Այստեղ խոսքն առաջին հերթին կրթական և վերապատրաստական ծրագրերի մասին է („Capacity Building“): Բոլորի, և հատկապես երիտասարդների առանցքային պահանջմունքն է՝ ունենալ սեփական տնտեսական, հասարակական և սոցիալական առաջընթացի հեռանկար և զարգացման ու կայացման հնարավորություններ տեսնել իր և իր շրջապատի համար: Սրանից է ծնվում սեփական երկրում և հանուն իր երկրի հասարակական, քաղաքական և սոցիալական ակտիվություն ցուցաբերելու երիտասարդների շահագրգռվածությունը: Կրթական ծրագրերն ու վերապատրաստական միջոցառումներն այն հիմքն են, որի վրա յուրաքանչյուր ոք կառուցում է իր խիստ անձնական ապագայի հեռանկարներն ու երազանքները:

Ուստի աջակցություն կարող են ստանալ այն ծրագրերը, որոնք ուղղված կլինեն բուհական, մասնագիտական և հասարակական-քաղաքական կրթությանն ու վերապատրաստմանը, ընդ որում՝ նաև կրթաթոշակների տրամադրման միջոցով: Թիրախային խումբն առաջին հերթին, բայց ոչ միայն երիտասարդներն են:

4. «Երկխոսության և փոխըմբռնման աջակցություն» - տարածքային հակամարտությունների պատճառով կորսված փոխվստահության վերահաստատում

Աջակցային այս նպատակը վերաբերում է այն միջոցառումներին, որոնք միտված են չլուծված տարածքային հակամարտությունների պատճառով երկու հակամարտող պետությունների հասարակությունների միջև նախաքաղաքական ոլորտում անհրաժեշտ փոխվստահության վերականգնմանը: Տարածաշրջանում առկա չլուծված տարածքային հակամարտությունները և ամենատարբեր պատմական հանգամանքներով ի հայտ եկած լարվածությունները հանգեցրել են նաև քաղհասարակական խոր տարակարծության ինչպես երկրների ներսում, այնպես էլ երկրների միջև: Սրան առանձնակի նպաստում են այլոց ընկալման և ինքնընկալման միջև անջրպետը, ինչպես նաև փոքրամասնությունների ինտեգրացիոն խնդիրները: Արդյունքում տեղի է ունենում փոխվստահության կորուստ, նախապաշարմունքների և երկխոսելու պատրաստակամության դեֆիցիտի առաջացում և խորացում: Սա կարող են կանխել այնպիսի մարդիկ և կազմակերպություններ, որոնք ձգտում են հասկանալ դիմացինի պատկերացումները և դրա հիման վրա զարգացնում են իրենց փոխզիջման պատրաստակամությունը:

Ուստի աջակցության կարող են արժանանալ հասարակական կառույցների միջև նախաքաղաքական հարթության վրա իրականացվող այն համագործակցային նախաձեռնությունները, որոնք հասարակական լարվածությունների խորապատկերին հետապնդում են այնպիսի

նպատակներ, որոնք մշակութային և կրթական ոլորտների գործիքներով կվերականգնեն երկխոսության և փոխըմբռնման պատրաստակամությունը՝ այդպիսով նպաստելով կորսված վստահության վերականգնմանը և նախապաշարմունքների վերացմանը:

Ո՞ր երկրներում պետք է իրականացվի քաղհասարակական համագործակցության նախագիծը՝ աջակցության արժանանալու համար:

Նախագծերը կարող են աջակցություն ստանալ, եթե իրականացվում են **Գերմանիայում, Ռուսաստանում կամ Արևելյան գործընկերության** անդամ երկրներում: Արևելյան գործընկերության անդամ երկրներն են Հայաստանը, Ադրբեջանը, Բելառուսը, Վրաստանը, Մոլդովան և Ուկրաինան: Աջակցություն ստացող մասնակիցների հիմնական բնակության վայրը պետք է լինի Արևելյան գործընկերության անդամ որևէ պետությունում, Ռուսաստանում, Ֆրանսիայում կամ Գերմանիայում:

Համագործակցային նախագծերը կարող են ընթանալ Գերմանիայի և Արևելյան գործընկերության անդամ որևէ երկրի (**երկկողմ նախագծեր**) կամ մի քանի երկրների (**տարածաշրջանային նախագծեր**) և Ռուսաստանի հասարակական կազմակերպությունների միջև:

Քանի որ ծրագրի նպատակը Գերմանիայի և Արևելյան գործընկերության անդամ երկրների ու Ռուսաստանի միջև քաղհասարակական համագործակցության համակարգերի կայացումը, զարգացումն ու պաշտպանությունն է, **գուտ ազգային նախագծերի, ինչպես նաև այն նախագծերի համար, որոնք չունեն գործընկեր Գերմանիայում կամ Արևելյան գործընկերության անդամ երկրներում կամ Ռուսաստանում, աջակցություն նախատեսված չէ:**

Դաշնային կառավարության մտադրությունն է թույլ չտալ ծրագրերի խիստ կուտակումներ մայրաքաղաքներում և խոշոր մետրոպոլիսներում՝ նշված երկրների քաղհասարակությունների հնարավորին մեծ թվով գործիչների հնարավորություն տալով կապեր հաստատել միմյանց և գերմանացի գործիչների միջև: Ուստի Գերմանիայի կառավարությունը մեծ ուշադրություն կդարձնի այն նախագծերին, **որոնք կանցկացվեն նշված երկրների մարզերում:**

Գերմանիայի և Ֆրանսիայի կառավարությունները 2017թ. հուլիսի 13-ին կայացած Գերմանաֆրանսիական նախարարական խորհրդաժողովի ժամանակ որոշում են կայացրել Գերմանիայի և Ֆրանսիայի միջև համագործակցության հետագա խորացման վերաբերյալ: Այդ պատճառով Գերմանիայի արտաքին գործերի նախարարությունը և Ֆրանսիայի արտաքին գործերի և Եվրոպայի նախարարությունն այս որոշումն իրականացնելու ճանապարհին պայմանավորվել են, որ ֆրանսիական ոչ կառավարական կազմակերպությունները նաև 2019թ. փորձնական հիմունքներով մասնակից դառնան «Արևելյան գործընկերության անդամ երկրների և Ռուսաստանի քաղհասարակությունների հետ

համագործակցության ընդլայնում» ծրագրին: Ուստի աջակցություն կարող են ստանալ նաև թիրախային երկրների մեկ կամ մեկից ավելի գործընկերների հետ իրականացվող գերմանաֆրանսիական համատեղ ծրագրերը, պայմանով, որ գերմանաֆրանսիական քաղաքացիական դերակատարների համագործակցությունը լինի կայացած և ապացուցվի առնվազն երեք համատեղ նախագծերի արդյունավետ իրականացմամբ: Դրանք պետք է նշվեն նախագծի էսքիզի մեջ: Հայտ ներկայացնելու իրավունք ունի միայն գերմանացի գործընկերը:

Ովքե՞ր են աջակցության արժանացող նախագծերի հեղինակները:

Գերմանիայում և նշված երկրներում աջակցության արժանացող նախաձեռնությունների հեղինակները պետք է լինեն Գերմանիայում, Ֆրանսիայում և Արևելյան գործընկերության անդամ երկրներում ու Ռուսաստանում գործող քաղաքացիական հասարակության անդամներ: Ուստի ծրագրի թիրախային խումբ են համարվում պետական գործունեության ոլորտից դուրս գտնվող կազմակերպությունները, օրինակ՝ լրատվամիջոցները, միությունները, հիմնադրամները (ներառյալ քաղաքական հիմնադրամները), բուհերը, երիտասարդական կազմակերպությունները, մշակութային և այլ ոչ կառավարական՝ հասարակական կազմակերպությունները: Քաղաքացիական հասարակությանն են պատկանում նաև հանրային ռադիո- և հեռուստաընկերությունները:

Պետական գործունեության ոլորտի դերակատարները բացառիկ դեպքերում նույնպես կարող են ներգրավվել ծրագրում այն դեպքում, եթե տեղական առանձնահատկությունների պատճառով տվյալ հասարակության մեջ հասարակական կազմակերպությունները բացակայում են, սակայն աջակցություն ստացող կոնկրետ նախաձեռնությունները խոստանում են լիարժեքորեն ապահովել հետապնդվող քաղաքական նպատակների իրականացումը:

Ծրագիրը մեծ ուշադրություն է դարձնում նախագծի գործընկերների միջև հավասարը հավասարի հետ համագործակցային սկզբունքին: Բոլոր գործընկերները հնարավորինս պետք է հավասարապես ընդգրկված լինեն նախագծի մշակման, կազմակերպման և անցկացման մեջ: Սա ապահովելու համար հայտ ներկայացնելիս նախնական ընտրության փուլից հետո պահանջվում է ներկայացնել հայտարարություն („Letter of Intent“) առ այն, որ նախագիծը մշակվում և իրականացվում է միասնաբար: Հայտարարությունը պետք է ստորագրեն նախագծի մասնակից բոլոր գործընկերները:

Ի՞նչ ժամանակահատվածում պետք է իրականացվեն նախագծերը:

Աջակցային միջոցներն այսպես կոչված նախագծային միջոցներ են: Սա նշանակում է, որ նրանք ենթարկվում են բյուջեի տարեկան կտրվածքի սկզբունքին: Այդ պատճառով սկզբունքորեն աջակցություն կարող են ստանալ այն նախագծերը, որոնք 2019թ. ընթացքում, այսինքն՝ **ամենաուշը մինչև 31.12.2019թ., ամփոփված** կլինեն:

Առանձին հիմնավորված դեպքերում, սակայն, Գերմանիայի արտգործնախարարությունը կարող է սահմանափակ ծավալով շեղվել այս սկզբունքից և հավանություն տալ նաև մեկ տարվա տևողությունը գերազանցող նախագծերին: Կարևոր նախապայման է սակայն, որ հետապնդվող քաղաքական նպատակների իրականացման համար մեկ տարին գերազանցող կամ մի քանի քարվա տևողության պարտադիր լինելը խիստ հիմնավորված լինի:

Նախագծի շարունակականությունը միայն չի կարող բավարար հիմք հանդիսանալ հավանության համար: Մրանով արտգործնախարարությունը ցանկանում է, որ հնարավորին շատ հասարակական կազմակերպություններ հնարավորին մեծ թվով նախագծերի համար օգտվեն աջակցությունից:

Մեկ տարին գերազանցող տևողության պարտադիր լինելը որևէ նախագծի դեպքում նշանակում է, որ ակնկալվող աջակցությամբ հետապնդվող արտաքին-քաղաքական նպատակները չեն կարող իրականացվել առանց մեկ տարին գերազանցող կամ բազմամյա ժամանակահատվածի հաստատված անհրաժեշտության: Օրինակ՝ այն դեպքերում, երբ կոնկրետ նախաձեռնությունն իր բնույթով իրագործելի է միայն, ասենք, բուհական մեկ կիսամյակը գերազանցող ժամանակահատվածում:

Խիստ հիմնավորված լինելը ենթադրում է, որ կոնկրետ նախաձեռնությունը մեկ տարին գերազանցող տևողությամբ իրականացնելուն որևէ այլընտրանք չկա:

Ե՞րբ կարելի է սկսել նախագծի իրականացումը

Համաձայն օրենքի՝ աջակցություն կարող է տրվել սկզբունքորեն միայն այն դեպքում, երբ աջակցություն տրամադրելու որոշման ժամանակ նախագիծը դեռևս չի մեկնարկել: Այդուհանդերձ՝ հնարավոր է **աջակցություն ստանալու համար դիմում ներկայացնելու հետ մեկտեղ** ըստ § 44 BHO –ի արտգործնախարարությանը հայտ ներկայացնել նախաձեռնությունը վաղաժամ մեկնարկելու վերաբերյալ: **Նախաձեռնության վաղաժամ մեկնարկի համար բացառության կարգով տրված թույլտվության** դեպքում նախագծային ծախսերը կարող են հաշվվել հավանության մեջ նշված կոնկրետ ամսաթվից սկսած, եթե դրան հետո հաջորդելու է աջակցության հավաստագիրը: Սա նշանակում է, որ այդ ամսաթվից սկսած՝ նախագիծը հնարավոր է մեկնարկել **սեփական ռիսկով**, մինչև որ ստացվի հատկացման հավաստագիրը: Աջակցության նկատմամբ իրավունքը կարող է հիմնավորվել միայն աջակցության հավաստագրի ստացումով:

Ինչպե՞ս է Գերմանիայի արտգործնախարարությունը որոշում՝ որ ծրագրին աջակցել

Մեծ է Գերմանիայի քաղհասարակության շահագրգռվածությունը՝ խորացնելու համագործակցությունը նշված երկրների քաղհասարակությունների հետ, իրականություն դարձնելու սեփական նախագծերը, ուստի արտգործնախարարության համար անհնար կլինի իր տրամադրության տակ եղած միջոցներով աջակցություն ցուցաբերել բոլոր գաղափարներին: Մասնակիցների վարչարարական ծախսերը և ջանքերը հնարավորինս խնայելու համար արդեն իսկ նախնական ընտրության ընթացակարգի շրջանակում կառանձնացվեն այն նախագծային գաղափարները, որոնք, համապատասխանելով վերոնշյալ չափանիշներին, աջակցություն ստանալու լավագույն հնարավորությունները կունենան, և որոնց կառաջարկվի աջակցային գումարներ ստանալու դիմում ներկայացնել: Այս **նախնական ընտրությունը կանցկացվի նախագծերի**

Էսքիզների հիման վրա, որոնք հակիրճ, բայց բովանդակալից կերպով կներկայացնեն նախագիծը:

Նախագծային Էսքիզները (գերմաներեն կամ անգլերեն) կարող են ընդունվել 12.10.2018թ. մինչև 23.11.2018թ.

<http://oepr.diplo.de>

հասցեով: Այս կայքում Դուք մանրամասն տեղեկություններ և ցուցումներ կգտնեք նախագծային էսքիզների հայտեր ներկայացնելու ընթացակարգի մասին: Վերոնշյալ ժամանակահատվածում շահագրգիռ հավակնորդները կարող են խորհրդատվություն ստանալ ծրագրի և նրա ընթացքի վերաբերյալ (կոնտակտային տվյալները՝ ներքևում): 23.11.2018թ. կայքը կփակվի, և նոր նախագծային էսքիզներ չեն կարող ներկայացվել: Դրանից հետո հնարավոր չի լինի որևէ փոփոխություն կատարել: Այլ ճանապարհներով ներկայացված նախագծային էսքիզները քննության չեն առնվի:

Այն նախագծերի դեպքում, որոնք արտգործնախարարությունն արդեն սատարել է նախընթաց տարիներին, պետք է նոր էսքիզի հետ միասին ներկայացնել նաև նախորդ նպատակների իրականացման հաշվետվությունը (գնահատում):

Բոլոր ներկայացված նախագծային էսքիզների վերլուծությունից հետո՝ նախնական տվյալներով՝ 2018թ. ավարտին, **հավակնորդները կստանան գրություն**, որտեղ նշված կլինի, թե արդյոք նրանց դիմումը հնարավորություն կունենա բոլոր մյուս ներկայացված նախագծային գաղափարների հետ համեմատության մեջ հավանության արժանանալու և ֆինանսական աջակցություն ստանալու համաձայն §44 BHO-ի:

Դիմումը քննության կառնվի, եթե այն ներկայացվի գերմաներենով և բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերի հետ միասին, փոստային ճանապարհով և առանց ուշացման:

Ո՞ւմ կարող եմ դիմել հարցերի դեպքում

Ձեր **ընթացիկ հարցերին** հաճույքով կպատասխանի Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության 601 վարչությունը: Գրեք 601-oepr@diplo.de էլ. հասցեին կամ զանգահարեք 030/ 18 17-2148

հեռախոսահամարին:

<http://oepr.diplo.de> կայքից օգտվելիս **տեխնիկական դժվարություններ** ունենալու դեպքում խնդրում ենք անմիջական կապ հաստատել տիկին Կարոլինա Յոխհայմի (Carolina Jochheim) հետ. (հեռ.՝ 030 և 18 17 – 7966, էլ. հասցե՝ 601-2-2@diplo.de, երկուշաբթի – ուրբաթ՝ ժամը 9 – 12-ը):